

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . . . 6 frt.
Fél évre . . . . . 3 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára: 15 krajczár.

Előzetni csupán a kiadóhivatalnál lehet
B.-Gyarmaton.

Előzetési pénzek, reklamációk és hír-
detések a kiadóhoz intézendők.

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HÍRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

A lap szellemi részére s a nyitólétre
vonatkozó minden közlemények a szer-
kesztőhöz küldendők.

Hirdetések díja: öt hasábon poltsor
5 kr. — Nagyobb és többzetű hirdet-
ések jutányosan eszközöltnék.

Bélyeg minden belátásnál 30 kr.

Nyitólétre garmond sora 20 kr.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK

A „NÓGRÁDI LAPOK”

1888-1K ÉVFOLYAMÁRA.

Egész évre . . . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.
Negyedévre . . . . . 1 frt 50 kr.
Egy hónapra . . . . . — frt 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz érkezve
— legcélszerűbben postautalvánnyal — a nyomtatandó
példányok s pontos szétküldés tekintetéből, mielőbb be-
küldendők.

KÉK LASZLÓ.

kiadó és lapfajtalanos.

HORVÁTH DANÓ,

felelős szerkesztő.

Iparos ifjúságunk érdekei.

Ha igaz az, hogy a milyen az ifjúság, olyan
a jövő, akkor a magyar ipar jövőjének biztosíté-
kát egyedül az iparos ifjúságban kell keresnünk.
Mert hisz tagadhatatlan ugyan, hogy egy or-
szág iparának fejlődése sok körülménytől függ:
az ország közgazdasági viszonyai, nyeresztermé-
lése, kereskedelme, forgalmi, népesedési és po-
litikai viszonyai, mind nagy befolyást gyakorol-
nak rá; de ha ifjúsága munkabíró, szorgalmas
tanulékony, és élelmes, akkor az a kedvezőtlen
viszonyokkal is képes megküzdeni s az akadá-
lyokat sikerrel fogja legyőzni.

A koros ember általában nem szeret a
megszokottból kimozdulni, nem szeret már új
viszonyokhoz szokni; jobban szeret az ismert
helyzetben maradni, még ha az nem is egészen
kielégítő, mint ismeretlen után — ha az ke-
cségtető is — kalandozni; ez a magyarázata
annak, hogy az idősebbek rendesen elégedette-
nek az új helyzetekkel, s a nekik szokatlan új
változásokat rendesen elítélik.

Igy vagyunk iparos ügyeinkkel is.

Nem akarhatunk ugyan iparviszonyainkról
„dicsőhymusokat zengedezni, mert hisz azokban
nem sok az örömdetes, de sehogy sem tudunk
azokkal sem egyetérteni, a kik nem tudnak egyet-
bet a magyar iparról mondani, mint mindig

jajgatni, s arról a legsötétebb képet festeni:
mert ha tekintetbe vesszük az általános ked-
vezőtlen közgazdasági helyzetet, ha meggondol-
juk, hogy a mezőgazdaság és kereskedelem ép úgy
pang, mint az ipar, és pedig nemesak nálunk,
hanem az egész világon, akkor könnyen meg-
győződünk róla, hogy az iparviszonyok kedve-
zőtlen volta jó részben a modern átalakulás-
nak rovandó fel.

Ámde éppen ez a kor követelte modern át-
alakulás az, a mivel az idősebb iparosok meg-
barátkozni nehezen fognak. Ezt legjobban bizo-
nyítja az a körülmény, hogy az új ipartörvény
autonómikus intézkedései és hatósági jogi en-
gjedményei mellett is a régi céhrendszernek so-
kan feltétlenül előnyt adnak. Ez átalakulásba
teljesen már csak az ifjabb generatio, az iparos
ifjúság fogja magát bele élni.

De hogy ez az ifjúság is képes legyen meg-
küzdeni úgy a hazánk speciális kedvezőtlen vi-
szonyaiból, mint az általános közgazdasági hely-
zetből folyó nehézségekkel, a versenyképesség
legelső és legmellőzhetetlenebb alapfeltételén, a
jó, solid munkán kívül, igyekeznie kell azon
szellemi eszközöket is megszerezni melyek nél-
kül önállóság teljesen lehetetlen. A szellemi esz-
közök az értelem képzése, fejlesztése a szellemi
látókör öntudatos tágítása, szóval a — tanulás.

Az iparosnak ma már bizonyos fokig üzlet-
embernek is kell lennie, a ki megfigyeli nem-
csak a helyi, hanem az országos, sőt a külföldi
viszonyokat, igényeket is, s magát, illetőleg mun-
káját azokhoz szabja. S mentél nagyobb mű-
veltséggel, tágabb látókörrel bír valaki, annál
könnyebben fog boldogulni. Ezért nézetünk
szerint iparos ifjúságunknak egyik legfontosabb
érdeke az önművelődés.

Másik nevezetes érdeke, hogy már korán
megismerje a társulásban rejlő erőt, szemben
az egyes ember erejével, és azt megszokva, ki-
használja tanulja.

Erre igen alkalmasnak kínálkoznak az ifj-
sági önképző és segélyező egyesületek, a melyek

egyfélről az általános szellemi művelődést, más-
felől a betegek és megszorultak segélyezését tűz-
nénk ki célul.

Jól tudjuk, hogy ily egyesületek már or-
szágszerte vannak, megyénkben is van már itt
ott egy-egy szűkebb körű; de mi óhajtanók,
hogy az összes iparos ifjúság egyesíthető lenne
az ily egyesületekben, mert így egyrésztől ha-
talmasabb, életképebb volna egy-egy község-
ben az ily egyesület, másrésztől jobban szem-
mel tarthatóbb, helyesebben irányozható volna
az ifjúság. Továbbá óhajtanók, ha a munka-
adók szintén támogatnák az egyesülés terén az
ifjúságot, és pedig nemcsak erkölcsileg, hanem
mint pártolók, anyagilag is.

Állapáni jelentés.

(május 30-án.)

(Folytatás)

Ezek előre bocsátása után kötelességemben állana
javaslatot tenni az iránt, hogy az alap feleslegeiből ez
évben mily összeg fordítassék a közkórházi alap gya-
rapítására, s mégis daczára közgyűlési határozatunk
emelt intézkedésének ezúttal elegend nem tehetek, mert
belügyi m. kir. miniszter úr mai közgyűlésünkön tár-
gyalandó leiratában azon határozatot, mely szerint a
múlt évben 4000 frt a közkórházi alapba átutaltatni
határoztatott, megsemmisíté s a betegápolási alap jöve-
delmeit kizárólag az 1875. évi III-ik törvény korlátai
közt felhasználhatónak mondá ki.

Hogy mily horderevvel bír eme magas határozat,
azt bővebben fejtegetnem felesleges, elég utalnom arra,
hogy minden nemes s közhasznú vállalat iránt melegen
érdeklődő közönségünk még 1883. évi 120. közgyűlési
határozatával egy közkórháznak létesítését elhatározván
az alap létesítése s gyarapítására szolgálódnak ki-
mondá, „c) a megyei betegápolási alapba befolyó ösz-
szegeknek fel nem használható részét”, s most midőn
évek során hozott áldozatunk árán kitűzött célunk el-
érhetésél a siker kijátásai biztatólag öveztek, a hatalom
szava megsemmisíti minden reményünk!

Ily helyzettel szemben külön előterjesztésemben arra

T Á R C Z A.

A „szécsényi kaszinó és gaz-
dakör” története.

Irta: Pintér Sándor.

(Folytatás.)

Az első év számadásának rovatában egyesületi
könyvtárról említés léve ugyan nincs, de nagyon téved-
nénk, ha azt hinnők, hogy alapító elődjünk figyelmét
egy ha zínő könyvtár szervezése kikerülte volna. Nagyon
valószínű, hogy egyesületünk könyvtárának alapja mind-
járt az alakulás első évében kezdeményeztetett ajándé-
kozott könyvek a folyóiratokból; az erre vonatkozó
bizonyítékokat azonban teljesen nélkülözzük, s meglevő
könyvtárunk sem nyújt ez irányban tájékozást, mert az
1838-tól 1848-ig megjelent folyóiratok sinesenek meg
könyvtárunkban.

Egyesületünk, alakulási évében nyert lendületét
úgy a társas életi összehangzásban és kedélyességben, va-
lamint a szellemi élvezetek fokozatos fejlődésben fen-
tartotta egész 1849-ig, s csak akkor, midőn hazánk-
ban minden egyesületi élet nyilvánosan megszűnt lenni,
s a mi egyesületünknek is bizonyítatlan időre fel kellett
oszlania, s felszerelvényeit, könyv- s levéltárát a Szent-
Ferencz rendűek zárdájába helyezte el.

E várszerű erős falakból négyszögben épült mo-
nastor az ipoly-völgyének egyik legszebb pontján hosz-
szú századokon keresztül nemesak a római katolikus
vallásnak, de egyéb nemzeti érdekű intézménynek is
menedékhelye volt; benne ültette fel tanyáját nemesak
a vallás, de a nemzet ellensége is. A török uralom alatt
az e vidéket kormányzó oszmán lak- és furdópalotája,
1848-ban a haza védelmére összeseregltő honvédek lak-
és gyakorló tanyája és a szécsényi kaszinó vagyonának
is keresztényi szeretettel szállásadója volt.

Ha az 1848—49-ki eseményeket követő kor sze-
gény hazánkra nem nehezedik válni, ma ötven éves él-
tünknek történeti megírása nem volna hézagoss, s minden
bizonyítással egyesületünk vagyona is nagyobb értéket
képvisele s céljában nemes hivatásával városunk
társadalmi életére is údvössében hathatott volna ki; de
mert a népek és nemzetek életfolyamán bizonyos kor-

szakokban felmerülő hullámokat elhárítani az ember
hatalmának nem adatott: elégedjünk meg azzal, mit a
vihar foszlányokban kegyelemből rendelkezésünkre meg-
hagyott, s térjünk át egyesületi életünk második kor-
szakára.

II.

A népek és nemzetek szabadság-érzetéből, mint
okból, kifolyó okozatokat feltartóztatni már nem lehe-
tett, különösen nem lehetett ezt a magyar nemzettől,
hol a középkorból darabosan felmaradt intézmények,
mint a vagyonnak, szabad gondolkodásnak, független
eszelekvésnek, anyagi, szellemi felvirágozhatásnak és ön-
kormányozhatási jognak akadályai tűrhellenekké váltak,
és így a magyar nemzet 1848-iki nyilatkozatának is, a
történelem logikájá szerint be kellett következnie; s ha-
bár a nemzet erős akarattal kitűzött céljához vezető
utjában fel lett tartóztatva, azt még is tízezerévi
szendvedes türelem és fájdalom árán elérte.

A magyar nemzet önvédelmi harcának idegen
nép áradatával lett elnyomtatása folytán beállni kellett
utókövetkezményekből Szécsény városának s vele együtt
kaszinó egyesületünknek is bőven kijutott keserű osz-
tályrésze. Mint tudva van, gróf Forgách Pál szécsényi
uradalmát 1846. márczius 28-án 738,150 ezüst forint
Pulszky Ferencz és neje Valler Terézia asszonynak örök-
áron eladta, Pulszky Ferencz pedig az 1848—9-ki esemé-
nyekben oly eszelekvő részt vett, a mely miatt Szé-
csénynek, mint a Pulszky-család lakóhelyének is békés
térrelésű lakóival együtt, bizonyos tekintetekben re-
megniök kellett, Szécsényt azon szomorú végzettől, mely-
ben Losonez hamuvá lett, b. Roszner József nyugat-
mazott eszáz. kir. vezérőrnagy közbenjárása mentette
meg.)

Nemzetünk egyedei között mindig voltak gyöngé

*) Bárd Roszner József katonai szolgálatát a Herceg Auer-
sparg dragonos ezredben, később — 1847. Bologna bevételénél
megsebesülve — a „Rossbach” gyalogezredben teljesítette, a tár-
látsba éreklény nyomokat hagyott maga után, mégis hat évi
nyugalom után tényleges szolgálatba vétette fel magát, s ekkor
előbb Zárában, majd a Bécs melletti Bädenban működött mint
térparancsnok.

Ki volt tüntetve a hadi ékítőnyű érdem kereszttel, a Te-
rézia-Kereszt érdemjellel, a hadi érdemmel és a pápai érdem-
renddel. Mint katona: rettenthetetlen bátor, mint ember: egye-

jelleműk, s miért ne? Hiszen e nemzet lovagiasan el-
néző türelmével, határt nem ismerő vendégszeretetéve
honfoglalásának napjától válogatás nélkül öleli ma is
kebelére az idegent, ha aztán a vérvégűlés folytán elő-
állott ily degeneratio az idegen járomi sulya alatt meg-
gyöngyöztette is némelyek jellemét, azon épen nem lehet
megűtközniük. Városunk és vidéke sem lehetett ment
ily betegségtől. A nemzettől elvételetett önrendelkezési
joga, a községi élet idegenek parancsszavára gépiesen
mozgott, a család elvesztette örömet, az emberek gon-
dolatlan és érzési a kebel mélyébe fulladtak, s azzal
együtt a társadalmi élet is tetszhalottá vált.

Kaszinói életünk első korszakbeli hanyatlása már
az uradalom gazpát cserélésénél kezdődött, mert For-
gách Pál udvartartásával városunk értelmi osztálya
megfogyott, csökkent az ipar és azzal együtt hanyat-
lásnak indult a társas élet jövedelme is, és mindent rövid
pár év múltán követte a nemzet mozgalmass korszaka.

De nagy kihatással volt e városra még az is, hogy
a megye székháza B.-Gyarmaton elköszülve, a belga-
gatás minden fontosabb eszelekménye ugyanott összpont-
tosította járásunk minden kiválóbb tagját, s ez annál
inkább lehetségesse vált, mert megyénk — nagy mére-
tekben épített — székháza nemesak az összes megyei
hivataloknak alkalmas helyiséget, hanem kiválóbb család-
jainaknak elkülönített lakosztályokat is biztosított, s
így a szécsényi járás művelt osztályának találkozási hely-
yévé vált, a szécsényi kaszinó pedig rövid idő múltán
egyedül városunk lakóinak lett társas életi és találko-
zási helye, s habár a társadalmi élet az 1848-ki esemé-
nyekkel egészen új életet kezdve újra felporzódott, csak-
hamar bekövetkezett az egész nemzetet mélyen lesújtó
ostrum-állapot, a midőn kaszinói életünk is megszűnt
lenni.

(Folytatás következni.)

nes lelke, tiizta jellemű, előzékeny, leereszkedő és embertársai
iránt mindig részvétellel viseltető volt.

Öregbe napjait Varsányban birtokán élte át, hol gyümölcs-
nemesítéssel foglalkozott. Bárd Roszner Józsefnek emléke váro-
sunkban és tágas vidéken az emberek emlékeztetésben rang és
osztálykülönbség nélkül, mint szerető és gondos apa, mint fars-
dalmat, áldozatot nem ismerő kertész, s mint a természet szép-
ségei iránt fogékony lélek fog élni késő idők át. Megérdemli,
mert csak jót tett.

bátorkodom kérni a melyen tisztelt közgyűlést, hogy belügyi m. kir. belügyminiszter úrhoz egy újabb felvilágosító kérelem intéztessek, még pedig oly irányba, hogy tekintettel a felhozott törvényességi aggályokra, kegyeskedjék megengedni, hogy az ugynevezett betegápolási alaphoz 1888. év végével mutatkozandó összes tiszta vagyonértéke a közkórházi alaphoz csatolassék s 1889-ik évtől kezdve kizárólag az 1875. évi III. törvény céljaira szolandó alap létesítettnek, melyhez a vármegye összes községei egyenes állam adók arányában s után 1 % -kal járulnának, ami az eddigi adóztatásnak jelentékenyebb leszállítását involvalja, amennyiben az eddigi évi járulékok összege 11523 frt 16 krt képviselt, míg az 1887. évi egyenes államadók 830659 frt 7 krtja után 1 % számított községi járulékok 8303 frt 59 krt tenne.

Ezen határozat jóváhagyását annyival is inkább remélni merem, mert a jövőre a törvényesség tekintetében táplált aggály megszűnik s a vármegye oly tekintélyes közkórházi alap birtokába jutna, melyből a B.-Gyarmaton felállítandó kórház azonnal fogantatosítható lenne a nélkül, hogy a vármegye adózó polgárait e czimen külön terhelnéne kénytelen. Ugyanis közkórházi alapunk mint azt alább kimutatni szerencsém leendő, szemben az 1884. év novemberi pénztárvizsgálata alkalmából kitüntetett 696 frt 81 krral, 1887. év zártával 9630 frt 84 krti készpénz értékkel rendelkezik, ehhez hozzá adva a czélba vett betegápolási mostani alap beolvasztása után nyerendő 24346 frt 79 krt, annak 1888. év végéig előreláthatólag csak gyarapodni fog, hozzá számítva B.-Gyarmat város tulajdonát képező ingatlan s értékeket, ugy az 5000 forintnyi ágy alapítványt, mintegy 40—45000 forint állana a törvényhatóság rendelkezésére, mely összegből ugy vélem egy a viszonyainknak megfelelő közkórház létesíthető is lenne.

Közkórházi alapunk 1887. évi bevételeit képezték:

1. Pénzmaradvány	212 frt 31 kr.
2. Pénzüntéti betét	1954 frt 52 kr.
3. Betegápolási alaphól	4800 frt — kr.
4. Gyűjtő perselyekből	1542 frt 32 kr.
5. Dr. Pulszky Ágost adománya	400 frt — kr.
6. Kisebb adományok	138 frt 87 kr.
7. Birság pénzek	253 frt — kr.
8. Régi alap	338 frt 96 kr.
9. Táncevizgalomból	40 frt 05 kr.
10. Időközi kamatokból	173 frt 77 kr.
11. Vegyesekből	582 frt 54 kr.
összesen	9636 frt 54 kr.

melyből 5 frt téves bevételezést s 50 krti valódi kiadást levonva, maradt az alap vagyona 1887. év zártával 9630 frt 84 krt.

Vármegyei segély és nyugdíj alapunk, mely az 1886. év végével 12915 forint 48 krti értékkel rendelkezett, az elmúlt év folytán gyarapodott:

a) alapszabályszerű járulékokból	1388 frt 36 krral.
b) a segedelmi magánpénztárból	1000 frt — krral.
c) a közmunka pénztárból	1000 frt — krral.
d) időközi kamatokból	686 frt 28 krral.
e) rendbüntetésekéből	11 frt — krral.
f) adományból	5 frt — krral.

s így a pénz. ma. hozzászámításával 17006 frt 12 krral. kiadásai voltak 20 frt 11 kr.

s így az 1887. év zárlati eredménye 16986 frt 01 kr., melyhez a vágyon állás teljes kimutatása szempontjából hozzá adandó a segedelmi pénztárból 1888. évtől 6 éven át fizetendő évi 1000 frt, 6000 frt s a közmunka pénztár terhére megszavazott 5000 frtból még a következő 3 évben kifizetendő 3000 frt, összesen 9000 frt, melylyel ezen alap vagyona 25986 frt 01 krral lesz helyesen kitüntetve.

(folytatása következik.)

Községi és körjegyzői nyugdíj-intézet.

(Folytatás.)

A mi az 1884 évi maradvány jövedelmét illeti tekintve, hogy a fentebbiek szerint 1887 évben erre fedezet nem marad annál kevésbé minthogy épen a jövedelem elégtelensége miatt kellett az eddig fenállott és tartandóknak ismertigényeket megszorítani és a segély és nyugdíj összegeket mérsékelni; az 1884 évi maradvány jövedelemnek tökéltése mellőztetni elejtetni kérelmeztek.

Az alapítók javára számított kétes követelésekre nézve nagys. alispán úr tisztelettel felkérte, hogy azoknak beszédhetősége iránt a puhatolásokat eszközöltetni, a bevehetőket beszédetni és a bevehetetlenek törlése iránt intézkedni kegyeskedjék.

19. Az elnöki jelentés kapesán az intézeti pénzek elhelyezésére nézve.

A közgyűlés kimondja, hogy a szabályrendelet 13. §-a értelmében az intézet vagyona a vármegyei pénzek kezelésére nézve előirt felelőség mellett kezelte, az intézeti pénzek elhelyezésére nézve azon eddigi gyakorlat fenartandó, mely szerint azon pénzek a vármegyei tek. törvényhatósága által biztosoknak kijelölt pénzüntézeteknél legyenek ezentúlra is elhelyezve.

20. Az elnöki jelentés kapesán az intézeti jövedel-

mek szaporítása és a hátralékos és folyó tagdíjak beszedésére nézve.

Tekintve, hogy a szabályrendelet 1-ső §-a értelmében a segély vagy nyugdíjban részesítendő igényei addig míg a segélyezésre, vagy nyugdíjazásra jogot adó körülmények fenállnak meg nem szüntethetők és a részben jövedelmek szaporítása iránt a felterjesztés nagys. alispán úrhoz a közgyűlés által ezen jegyzőkönyvnek 1-ső pontjában már megtételelt a helyüti egyedül a hátralékos és folyó tagdíjak beszedésére nézve tisztelettel felkérte nagys. alispán úr, hogy eddigi intézkedéseit fenartani és a befizetéseket a tagdíjkonvencsekben foglalt összegek erejéig korláthatatlanul eszközöltetni kegyeskedjék.

21. Előterjesztetett a sziraki járás községi és körjegyzőinek a választmány által is elfogadásra ajánlott indítványa, hogy a nyugdíj intézeti alapítók nagyságára való tekintetből azon újabb tagok kik ezentúl a vármegye területén községi vagy körjegyzőkké választatnak az alapítók javára egyszersmindenkora és a megállapított évi tagdíjakon felül 50 frnttal hozzá járulni s az eddigi alapítókhoz való jogosultságokat megszerzve kötelezettségek, annál inkább mivel az eddigi alapítókéiból az egyes tagokra esendő rész a 200 forintot már is meghaladja.

Ezen indítvány helyesléssel fogadtatván és azon újabb tagoknak, kik már egy jelentékeny alapítók részesek lesznek, az ahhoz való hozzájárulása méltányosnak ismertetvén, kimondatik, hogy azon újabb tagok, kik ezen végzésnek jogerőre emelkedése után vármegye területén községi, köz- vagy rendszeresített segély jegyző megválasztatnak, megválasztásuk jóváhagyásától számított egy fél év alatt a nyugdíjintézeti alapítók javára egyszersmindenkora és rendszeresített évi tagdíjakon felül 50 forintot az intézeti pénztárba befizetni kötelesek, különben ezen töké-járulék késedelmi 6 százaléki kamataival együtt fizetéseikből közigazgatási végrehajtás útján levonható és beszédhető lesz.

Ezen végzés jóváhagyás és szabályrendeleti erőre emeltetés végett nagys. alispán úrhoz felterjesztetik.

22. Schmidt József lörinezi körjegyző azon eshetőséget tekintve, hogy ha a tapasztalt részvételesség mellett a közgyűlésre a tagok határozatképes számban meg nem jelennek, és noha a szabályrendelet 8. §-ában az eshetőségre intézkedés van téve, de az első ízben megjelenő érdeklődő tagoknak czéltalan költségek okoztatnak; ezen eshetőségek lehető kizárása czéljából indítványt tesz, hogy a tagok a közgyűléseken való megjelenésre, vagy ha meg nem jelenhetnek, a gállo körülménynek az elnökkel való előleges bejelentésére kötelezettségek oly módon, hogy rendkívüli és váratlanul közbejött akadályokat is figyelembe véve, ha az elmaradás a közgyűlés napjától számított három nap alatt az elnökkel utólagosan nem igazolták, az intézeti alapítók javára annyiszor, a mennyiszor 5 frt pénzbírság fizetésében elmarasztaltassanak, s ezen pénzbírság fizetéseikből közigazgatási végrehajtás útján levonható és beszédhető legyen.

Ezen indítvány helyesnek ismertetvén, egyhangulag elfogadtatik és jóváhagyás és szabályrendeleti erőre emelkedés végett nagys. alispán úrhoz felterjesztetik.

23. Figyelembe véve, hogy a közgyűléseknek mindig B.-Gyarmaton megtartása és a köteles megjelenés kimondása által a közléség vagy távolsághoz képest ugyanezen tagok fogának mindig előnyben vagy hátrányban maradni és hogy a járákos székhelyeinek megtartandó közgyűléseken az illető szolgabírók urak kiküldése által a vármegye nehezség nélkül képviselhető;

Balázs László endrefalvai körjegyző indítványt tesz, hogy a jegyzőkar nyugdíjintézeti közgyűlések vándor gyűléseinek nyilvánításának és legalább is járákos nagyobb székhelyeinek sorrendben megtarthatók legyenek.

Ezen indítvány helyesnek ismertetvén, egyhangulag elfogadtatik, jóváhagyás és szabályrendeleti jogerőre emelkedés végett nagys. alispán úrhoz felterjesztetik.

24. Beterjesztetett Potoczky Sándor alsó-bodonai körjegyzőnek választmányilag is tárgyalt kérvénye, mely szerint 1878. évi május 29-ik és 1878. évi szeptember 28-án Veres János szolgabíró úrnak nyugdíjintézetét tartozása lerovására 28 frt 21 kr és 20 frtot, tehát összesen 48 frt 21 krt kifizetvén, azon összeget esedékes késedelmi kamataival együtt a terhére nyilvántartásba hozott hátralékból leszámláltatni illetve törölni kéri.

A választmány vizsgálat alá vévén a kérvényt, tekintve, hogy a mellékelt nyugták szerint a fentebbi összegből 7 frt özv. Szecsődiné és Fallnerné részére lett fizetve, és így a nyugdíjintézet részére csak 41 frt 21 kr esik; tekintve, hogy ezen 41 frt 21 kr a mellékelt nyugták szerint akkor nyugdíjintézeti pénztárnok Balás Miklós szécsényi volt községi jegyző által tényleg átvett, de a nyugdíjintézeti választmányának 1885. évi január 10-én kelt és a kérvényhez mellékelt 8. számú végzése szerint számadásba nem hozatott és így a nyugdíjintézeti pénztárba be nem szolgáltatott, tekintve, hogy azok szerint a kérdéses összeg illetékes helyen lévén befizelve, a befizelő Potoczky Sándor körjegyzőt többé nem terhelheti; de viszont tekintve, hogy átvéve Balás Miklós volt intézeti pénztárnok az átvett pénzeknek a vármegyei pénztárba leendő beszolgáltatására volt kötelezve, s ezen kötelezettség az átvett és be nem szolgáltatott összegekre nézve őt most is terheli, tekintve, hogy Balás Miklós volt intézeti pénztárnok első megválasztatása alkalmával a vármegyei tek. törvényhatósági bizottságának 60—874. sz. közgyűlési határozatára alkotott szabályrendelet 5. §-a értelmében 680 frt erejűg biztosítékul adott, mely telekkönyvileg is bekebelezetvén és az intézetnek tagdíjakban is adása maradván, biztosítéka erejéig most is szavatós; a választmány a kérdéses 41 frt 21 krt 1879 évi január 1-től számított késedelmi 6 százaléki kamataival együtt Potoczky Sándor javára törölni és ugyanoly összegben Balás Miklós terhére átvettetni és Balás Miklós biztosítéki összegéből a terhére fennálló egyéb követelésekkel együtt levonatni és befizettetni ajánlja.

Ezen választmányi előterjesztés helyesnek ismertel-

vén, egész terjedelmében elfogadtatik, határozattal emeltetik és nagys. alispán úr a végrehajtás iránti intézkedések eszközésére felkérte.

(Folyt. köv.)

Ipolyság, június 13.

Az idei árvízkarosultak iránt honszerte rokonszenvel érő kebleknek egy országos nagy „Jó szív”-vé alakulása megyénk és városunkéban is rezgő hírre talált s élénk kifejezést nyert az Ipolyság-Szurdok melletti erdőben f. hó 9-én rendezett „nyári mulatságon”, melynek sikere kiválólag szép női urhölgyeinknek köszönhető, kik a sikerre nézve sem fáradságot, sem költséget nem kíméltek.

Délutáni 2 órakor a várhegyről mozsárlóvások tudatták a közönséggel a júniális „majális” megtartását, mire városunk minden rendű s osztályú azon résztvenni kívánó egyesek és családok kik gyalog, kik kocsin kisétek a városból, hogy a szabaddan a kijelölt és zászlókkal, diadalkapuvál, kényelmes ülésekkel izletesen elkészített kies helyen találkozzanak, hol csakhamar kezdetét vette a táncz, mely alatt a négyest 40 pár tánczolta. Körbe külön helyen s asztalokon feltaláltak rendező hölgyeink a részint általuk, részint más városbeli hölgyek által is a jótékony czél tekintetéből adományozott különféle ételek és italok oly halmazát, melynek még a esedékes, zenészek és néző szőlők által meghagyott maradékából Sanyari Vendel egy álló évig jóllakhatott volna!

A lakoma alatt első poharat Laszkáry Pál központi főbíró ültette a személyesen meg nem jelenhetett megye főispánjáért s a rendező urhölgyekért, kiket valamint a többi megjelentek díszes névsorát csak azért nem közöljük, nehogy véletlenül egyet — s tán épen a legszebbek egyikét — kihagyva, vissza fejünkre zúdítsuk „jó szívének” daczára még sem lehetetlen nehezítését.

A lakomat táncz s ezt késő este szinte sikerült tűzi, ezt pedig végre (égi) vizijáték követte, de ez utóbbin azzal fogott ki a legjobb kedvben lévő közönség, hogy rögtön a helyszínt elhagyva s a mintegy (gyalog) félóránnyira levő városunk már ekkor fényesen kivilágított megyeház termébe vonult, hol reggelig folytatta az erdei mulatságot, melyen a megye főispánján s a városban székelő majdnem összes tisztviselőknél kívül résztvettek sokan, minden osztály és rendűek ugyan, de még is levelezői tisztünk szerint meg kell említenünk sajnosan, hogy megyénk vidéke kevésbé volt képviselve mint ezt a „Jó szív” ügye méltóan megkövetelte volna, továbbá hogy városunk számos izraelita hitfelekezetű a rendezőség által írásilag és személyesen is meghívott vagyonos, mivel ehhez szép hölgyei épen nem jelentek meg. Miután ezt nem lehet „Rossz szív”-nek tulajdonítanunk, szeretnők tudni részvételelenségök valódi okát!

Hallomás szerint a tiszta jövedelem haladja a 300 frtot, miután az egyes családok által adott etkezésért minden uri egyén 1, a női pedig félforintot fizetett. Ezen aránylag körülményeink közt szép jövedelem Balázs Gézáné, Hellmbacher Nándorné, Lestyanzky Sándorné, Nagy Sándorné, Országh Józsefné, Varga Berta és Verébely Józsefné urhölgyeinknek az érdeme, kik a várost nyakukba véve rontottak be azzal az egyes házakba, minden felebezés kizárása nélkül; végrehajtást intézve oly ritka helyen, hol a „jó szívre” nem találtak volna. A „jó szívek” fölfalkezéseit, avagy azoknak a személyes megjelenéstől megváltását mint halljuk t. szerkesztő úr szíves engedelmeivel „hivatalos kezek” fogják tudatni úgy a „szíves”, — mint a „szívtelen” közönséggel!

—y.

Szinészet.

Szombaton, jun. 16-án előadott Payleron vígjátéka „Az egér” Vig hatást kölcsönözött a műnek Kőrösné (Pépa), Tolnayné (Hermin) versenyzése, Bokodyné nem csak a színpadi alakoknak hanem a közönségnek is felkelti rokonszenvét. Nem könnyű az egér szerepből az érettebb át csapni. Krasznayné eltalálta. Az egyetlen férfi szereplőnek Krasznaynak elszigeteltségéhez képest mozgékonyabbnak kellett volna lennie.

Vasárnap, jun. 17-én Zola realismusa a „Litsso-moire” ez. regényből átirított francia népszínmű „Az emberirtó” kelthetett gyönyört és dus tanulságot. Kupónak (Bokody) alakításai a mű második felében megrendítők. Családjának sorsa kivüle Bokodyné (Zserviz) és Tolnayné (Nana 16 éves) függött. „Az emberirtó” vasárnapi darabnak tűnik fel, amde a tapasztalt alakítások valódiágos művelézetet szültek.

Szerdán jun. 20-án színe került a „Szinész” egy felvonásos vígjáték és a „Beesülető” című szintén egy felvonásos vígjáték Szerény Gizella k. a. Szerény Zoltán és Schmidt Gyula urak közreműködésével. Városunk nagy reményekre feljogosító szülöttei ma s ez után még két előadás alkalmával részben nyújtottak és nyújtának művelézetet. A tapasztaltak alapján elmondható, hogy Szerény G. k. a. imponáló Dumesnille Françoise szinész nő szerepében kitűnt képzettsége s kis színpadunk között a különbözet. Az annyira szellemes vígjáték hatályát emelték Schmidt Gy. ur (Alfréd), Krasznayné és Bokody.

A „Beesület” szóban Gyula jó barátaként vonta magára Szerény Z. ur a figyelmet. Komikus játéka — ambar nem fejtette ki egész teljében — igen nagy tetszést szült. Kiss és Szikszay közrehatása époly sikerült volt a „Beesület” szóban mint Krasznaynének és Bokodynak előbbi műben.

Csütörtökön, jun. 21-én színe került Szerény G. k. a. Szerény Z. és Schmidt Gy. urak közreműködésével „A falu roszas” órák becsú népszínmű. Szerény G. k. a. Feledő Boris szerepében a színmű elejétől mindvégig igen kedves és ügyes jelenségnek tűnt fel. Látszott, hogy nemcsak a salon, hanem a népszínművekben is igazi otthona a színpad. Szerény Z. ur Goussz P. szerepében a népies humor hangján játszott. Sokkal taghabb tere volt

ez komikai tehetségének kikerekítésére, mint multi szereplő. Schmidt Gy. ur és cimbalmosa (Krasznay) cigányos fűgességgel mozogtak. Kiss (Göndör) éneke, mivel leginkább kelthetne hatást, csak az előadás vége felé sikerült mondható. Tolnayné (Fimn R.) hangjai ma elég esengő-kívüli volt. A közreműködőkön kívül szerepeltek minden következő felvonásban mind fokozottabb halálssal játszóttak.

A közönség és színészeink javára Szerényi G. kisasszonyt, Szerényi Z. és Schmidt Gy. urakat megnyerték Bokodyék összesen három előadásra 10 m. előbb említtett, Fidu rossza és a „Vasgyáros”-ra. R. —

H i r e k.

Személyi hírek. Alispánunk a múlt hét folyamán B.-Pesten volt több fontos ügyben. Hanzsly László szakkörületi országgyűlési képviselőnk a nyarat szűgyi kastélyában fogja töltetni. Török Zoltán losonecz-gücskerületi országgyűlési képviselő jun. hó 17-én meglátogatta B.-Gyarmatot, hol több kellemes órát töltve, a legjobb benyomásokkal hagyta el a vármegye székvárosát. Utitársa Richter es. kir. főhadnagy volt.

Ryma. Reményi Károly B.-Gyarmat város bírája jun. hó 27-én vezeti öltárhoz B.-Gyarmaton Dévény Aranka kisasszonyt, özv. Dévény Bertalané úrhölgy leányát. — Madách Pál földbirtokos jun. hó 23-án d. n. 1 órákor vezette öltárhoz B.-Gyarmaton Br. Buttler Matild kisasszonyt, Br. Buttler Frigyes úr leányát. — Kolner Adolf losonecz kereskedő, Irén leányával jun. 2-án kelt egybe Krieger József. — Belágh Lajos losonecz kereskedő jun. hó 9-én eljegyezte Mjeska Matild kisasszonyt.

Majláth György gróf esztergomi megyei főispán a megye tisztviselőinek nyugdíj alapjára 2000 frtot adományozott.

Madách Imre arcképeinek teleplezése mint már jeleztük nagy ünnepélyességgel lesz egybekötve. Az ünnepi óda megírására már előzetesen Pajor István kir. tanácsos úr és jeles költőnk kérését fel, s hisszük hogy Pajor úr ez alkalommal is fényes bizonyítékát fogja bemutatni költői tehetségének.

A losonecz városi képviselő testület a losoneczy minta óvodába segéd óvónőül Hudecz Mariska kisasszonyt választá meg.

As aszóló 4. evang. algyarmati, melyben megyénk számos fia nyert alapoktatást, száz éves fennállásának jubileumát június hó 27-én fogja megtartani.

Budapesti Hírlap tartott B.-Gyarmat városa a fő-uteza rendezése tárgyában, mely alkalommal tárgyalás alá vétele a rom. kath. nemzeti iskola folyamodványa, mely az építészeti hivatalhoz intézte az irint, hogy az iskola épület végére tervezett, s a Heksek-féle házhoz feljáról szolgáló lépcsőzet távolítsák el. Ezen kérvény mely az építészeti hivatalról visszakerült jogosnak találtatott ugyan, de nem teljesíthetőnek, mert a Heksek, Milovan, Molnár és Omazta-féle házak terraszára még csak kell valahonnan följutni. Elrendeltetett azonban, hogy a most nevezett házak előtti emelkedés 3 év múlva le vágassák, miért is az illető háztulajdonosok utasítottak, hogy házaikat három év alatt építsék alá, a lépcsőzet költségeit a háztulajdonosok különben is viselni tartoznak, s ez nem is valami csekély összeg, s lehet, hogy nem sokkal kevesebb mint az alépítési költség. Elrendelte tehát a város, hogy az illető háztulajdonosok hallgatassanak ki, hajlandók e már most az alépítést teljesíteni mely esetben a város is hozzájárul bizonyos csekély összeggel, s mely esetben a terrasz költségeitől meg mekcszenek. Mindentekintben most volna legcélszerűbb az alépítéseket fogantatosítani mert ily emelkedés a város egyik legszebb pontján meg nem tűrhető. A várost terhelő 4980 frt kövezési költség aránylagos kivétele egy a városi képviselők közül és a vicinalis bizottság tagjaiból álló vegyes bizottságra bízott. A főúton kereszttől épített két csatorna költségeihez a város 575 frttal tartozik járulni. Ezen összeg a vicinalis alaphoz fog fedeztetni. Több képviselő testületi tag előtt visszatetszést szült a sóház utcai csatorna mellé korlátként felállított nagy fa szerkezet, miért is meg fog kerestetni az államépítészeti hivatal, hogy azt távolítsa el, s a helyett a csatorna ezen nyílt részét esetleg vasrostllyal fedje be és csak a csatorna vége felé alkalmazzon valami csinosabb kinézésű korlátkot, ha ugyan drága nem lesz és ha lesz rá költség! A kutyák elszaporodásának korlátozására is tettett intézkedés; a gazdatlan és idegen kutyákat köteles a gyöpmester kiirtani. A rendes kutyák városi jelvénnel lesznek ellátandók, mely jelvények a városnál csekély összegért kaphatók.

Boss hirt hozunk a b.-gyarmatiaknak. Ugyanis a censalis perben hozott elsőfokú törvényszéki ítéletet a királyi tábla megváltoztatta. Szóval a pór el van veszítve. Még két remény van: az egyik a legfőbb ítélőszék, a másik a Zichy uradalom jelenlegi kegyes szívé seniorjának, gr. Zichy Ferencz úr ó nagyméltóságának a b.-gyarmatiak iránt táplált jó indulata.

Ebmarás. Vasárnap június 17-én este felé rémülettel hallottuk, hogy Berce Lipót köztisztviselőben álló kereskedő polgártársunk 11 éves leánykáját a Klein Fülöp háza udvarán, hol a leányka kis barátjával játszott, Kleinék kutyája minden ok nélkül, alsó lábszárára dühösen megharapta; s mivel a kutyát az udvarról kiszabadult után több kutyát is megmárt, állapota aggyáult keltett, s a kis leányt azonnal a legszorgosabb orvosi gyógykezelés alá vették, a kutyát pedig hatósági intézkedés folytán be fogva agyonlőtték, s a szakközvegek felbontozták; veszélyeséget nem, csupán torokgyulladás konstataáltak rajta. Ennek dacára a szülők nagyobb megnyugtatósa végett a kutyát másnap exhumálták és hatósági egyén közben jöttével borszeszes fűvegben leküldték Budapestre, hová a kis leány anyja is leutazott; s mivel a fővárosi állat-lápos kör és gyogytan intézet szakértői véleményük nyilvánítását 18 napi időhöz kötötték, az ezt bevárni nem akaró gondos apa már június 21-én kis lányával együtt Párisba utazott Pasteur tanárhoz. Interpelláció alakjában szóba került ez ügy a városi képvis. testület szerdai

gyűlésén is, s nola az előjárásig intézkedései megnyugtatók voltak, de ez magában véve még nem elegendő, s minden kutyát tulajdonosnak felelőssége hies kötelességévé tette, hogy míg a bizonytalansággal nem oszlik, kutyáikat ot hon-tartva rá különösen felügyeljenek, a gyöpmester pedig minden nap járjon a kóbor kutyák után.

Vizsgák. Az izraelita iskola kivételével (a hol ugyan- csak kihasználják a tanítók a szorgalmi időt) városi iskoláinkban az iskolai vizsgák befejeztek. Aki figyelemmel kísérte a vizsgákat, az bizonyára meg lehet elégedve az eredményekkel. Tanítónk mintegy versenyezve egymással, iparkodtak nehéz feladatuknak megfelelni. A római kath. elemi leányiskola, vagyis az úgynevezett Zárda, a hol a Paulai Szent Vinczről nevezett nővérek tanítanak, ez idén 286 leány növendéket számlált. A főnök: Bagossy Ambrózia öngyasságával együtt 4 nővér (Lakatos Emilia, Kubovits Berta, Zay Gottfrieda és Budaházi Emeld) birkoztak meg azon terhes munkával, melyet 286 apró cseprő növendék szellemi ellátása igényel. Áldásos ezen intézet városunkban, s megnyugtatósal vihetők oda leánygyermekneink rang és vallaskölönbség nélkül; ezt igazolja ama szép, sőt azt lehet mondani fényes eredmény, melyet a fent nevezett igen tisztelt nővérek vas szorgalmuk kifejtése után a jun. 20-án töl. Farkas Mihály kanonok úr elnökle mellett megtartott vizsgán bemutattak. A kiadott értesítőben közölhetjük, hogy a VI elemi osztályban volt összesen 286 növendék, kik közül rom. kath. 242, hely. hitv. 1. ág. ev. 31, izraelita: 12. — A 286 közül magyar 196, német 4, töl 85! (Ez utóbbi szám kissé magas lehet.) A polgári leányiskola vizsgái szintén a mult heten fejeztettek be, elég jó eredménnyel; a polgári flu iskola VI osztályában, különösen a IV-ik osztályban, kitűnő eredményt lehetett constatálni. A tananyag minden osztályban ki volt merítve, s a szorgalmas tanítók példája mintegy átragadt a növendékekre is, mert meg a legrosszabb tanuló is tanult és tudott valamit. Mint értesítenek, a IV-ik osztály vizsgája volt a legjobb és legösszhangzóbb. Az állami elemi iskola zárvizsgái szintén kedvező eredménnyel véződtek. Ezen iskola növendékei, akik túlnyomólag protestánsok és izraeliták alapos elemi oktatásban részesültek. Szellem és test összhangzatos képzése a jelszó ezen mintaszerűen berendezett és kitűnő tanítókkal ellátott iskolában. A rom. kath. iskola úgy nevezett „nemzeti iskolában” a zárvizsgák jun. 21-én, töl Farkas Mihály kanonok úr, és töl Hoffovinszky Károly plébános úr elnökle mellett tartattak meg. A hitbuzgóság nagy számát hozza itt össze a növendékeknek, kik két fiatal és erős tanító által képezetnek. De csakis ilyen két tanító képes megbirkozni a tananyaggal, és a növendékek nagy számával, persze a kimerültség. A vizsgák eredménye a nemzeti iskolában egészen megnyugtató ugyan, de vagy a tanulók számának apasztása, vagy a tanítók számának emelése máris indokolttnak látszik.

A salgó-tarjani iskolákban és pedig a községi népiskolában, az inasok bányatelepen, a bányatársulati, baglyasaljai, vasgyári, eltes-bányatelepi szolgabányatelepi iskolákban a zárvizsgák jun. hó 16-kától jun. hó 28-káig tartattak meg. A hitbuzgóság nagy számát hozza itt össze a növendékeknek, kik két fiatal és erős tanító által képezetnek. De csakis ilyen két tanító képes megbirkozni a tananyaggal, és a növendékek nagy számával, persze a kimerültség. A vizsgák eredménye a nemzeti iskolában egészen megnyugtató ugyan, de vagy a tanulók számának apasztása, vagy a tanítók számának emelése máris indokolttnak látszik.

Halálhírek. Id. Nagy Gábor aki B.-Gyarmat városának 1878-tól fogva 1880-ik évig városi tanácsosa volt, jun. hó 11-én Bpestben, hová családjával együtt költözött, 88 éves korában elhunyt s ugyanott jun. hó 12-én eltemetették. A meghaldogult Debrszénből került városunkba, hol sok vig és örömnapot töltött el s különösen a színészetnek volt nagy Mecenása. — Mihályi György, a b.-gyarmati kir. törvényszék telekkönyvi bíróságának egyik legregibb inoka június hó 12-én elhunyt. Nyugodjanak békében!

Nagy betörés lopás történt e hó 18-ikán éjjel Turopolján. A legjobb gazdától — ki jelenleg községi bíró — elvittek 9 oldalzalonnát, 6 sertésháját, füstölt sertés hús neműt, több mint 300 röl. új vásznat, 60 pár férfi alsó fehér ruhát, több női ruhadarabot, készpénzt valamint régi ezüstpénzt amely kár csak hozzávetőleg meghaladja az 1000 frtot. A kékkői csendőrs a károsulttal együtt megkezdvén a nyomozást, elfogtak két tiszovniki híres jó madarat, akik közül egyik csak nem rég került haza

rablógylkosság vadja miatt szenvedett 2 évi vizsgálati fogságból s elfogtak a büntény éjjelén kirendelt Turopolján soros éjjeli őrt, aki felügyelt addig, míg börtönsai loptak. Ha a nyomozás eredményesen fog folyni, valószínű, hogy a tettesek mind kézre kerülnek.

A b.-gyarmati főszáz közéleti munkálatai már lassan beleszűnek fejezve, s az impozáns díszes illetve utczaró-vízi idő alatt átadaták a közlekedésnek. Feigelszock Gyula főmérnökünk, ki a munkálatot egész odaadással vezette valóban megérdemli a város elismerését. A közlekedés és járdák ok és szakszertű beosztása az 6 terv szerint készült. Még csak az Omazta, Milovan és Heksek házak előtti magassáttal nem vagyunk tisztába: ezen mintegy 100 méternyi tér akár terraszolva lesz, akár pedig a jelzett házak alapítása szükségletének, mindkét esetben tetemes és úgy szólván méltánytalan költségeket róvna a háztulajdonosokra. Ezen költségeknek részbeni fedezetéről okvetlenül kell gondoskodni. Természetesen találok hogy ezen egyszerű útépitésnek, igen sok a kritikusa. Egyik így, másik úgy szeretné ezt vagy azt. Erre azonban nem lehet más válasz, minthogy úgy van jó, a hogy van. A közlekedési miniszter a legszűkebbre szabta a költségvetést, úgy hogy abból csakis az állami utra van fedezet; a járdák elkészítése és a házak előtti terek kikövezése a várost és a háztulajdonosokat terhelik, ez pedig nem csekély teher!

Budapesti Hírlap. A „Budapesti Hírlap”-nak a hazai művelt olvasókörözéséget vette meg alapját. A lap elvált fogva megértette a magyar közönség szellemét, minden pártértek mellesével küzdött nemzeti és sajnunkért, az egyetlen jelszóval: magyarság! Vizsgát az ország legkiválóbb intelligenciája is asonosította a gát a lappal, fölkarolva azt o y módon, mely pártatlan a magyar újságírás történetében. A hazai sajtóban még a legfényesebb eredményt a „Budapesti Hírlap” érte el: legnagyobb, legelterjedtebb lapja az országnak. A külső dolgozóitársak egész seregén kívül, a szerkesztőségnek annyi belső tagja van, a mennyivel egy magyar lap sem dolgozik; minden rovatot külön vezető gondoz, a helyi tudósítók közül, a kik a nap történetét írják Minden fontosabb bel vagy külföldi esemény felől rendszer levezetés kívül külön tudósító érteket közvetlenül; a távirati szolgálat immár oly tökéletesen van berendezve, hogy elmondhatjuk: nem történik a világon semmi jelentékeny dolog a nélkül, hogy a „Budapesti Hírlap” arról rögtön se adjon hí és hímerítő tudósítást. A „Budapesti Hírlap” politikai cikkeit Kaas Ivar báró, Rakosi Jenő, Balogh Pál írják más kiváló hazai publicisták kivén a lap független, pártérteket nem ismerő szellemű. Politikai hírei azelőttörű ászekötöttesek alapján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. Az országgyűlési tudósításokat a gyűlésiről jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarország politikai és közéleti felől távirati értesülésekkel látnak el rendszer levezeték, minőkkel minden városban, sőt nagyobb közszegben is bír a lap; a „Budapesti Hírlap” távirati tudósításai manap már teljesen egy fokon állnak a világsajtó legjobban szervezett hírszolgálatával. Európa és az metropolisaiiban Londontól Konstantinápolyig saját tudósítók vannak, a kik úgy az ott történő eseményeket, mint az elektromos dróton oda futó híreket rögtön megátviratozzák. A külföldi rendszer tudósítókban kívül minden fontosabb esemény felől a szerkesztőség külön kiküldetésű tagjai adnak gyors és bő értesítést. A „Budapesti Hírlap” e célokra havonként oly összeget fordít, mint a mennyi esztől 19 évvel még egy-egy hírlap egész költségvetése volt; de sikerült is elérnie, hogy ma a legjobban, leggyorsabban értesülő organuma a sajtónak. A „Budapesti Hírlap” Tárcarovata Teleki Sándor gróf, Tóth Béla, Rakosi Viktor (Sipulusz) és több kiváló írók közreműködése mellett, a lapnak egyik erőssége s mindig gonolt fordít rá, hogy megmaradjon előkelő színvonalán. A napiróvatokat kitűnő szar-nalisták szerkesztik s a helyi értesítés ismert leggyorsabb tudósítókra van bízva. Rendőrségi és törvényszéki rovatát külön szerkesztői a főváros sötét eseményeit is mindig oly hangon tárgyalják, hogy a „Budapesti Hírlap” helyet foglalhat minden család asztalán. A közgazdasági rovatban a magyar gazda birtokos, ipars kereskedő megtalálja mindazt, a mi tevékenységére szükséges. A regénycaarnokban csak kiváló írók legújabb műveit közöljük. Az előzetes feltételei: Egész évre 14 frt, félre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr, egy hóra 1 frt 20 kr. Az előzetesek vidékről legelőszérűbben postautalvánnyal eszközölhetők következő cím alatt: A „Budapesti Hírlap” kiadó-hivatalának, IV. kerület, kalap-utca 16. szám.

Horváth Danó,
felsőbb szerkesztő.

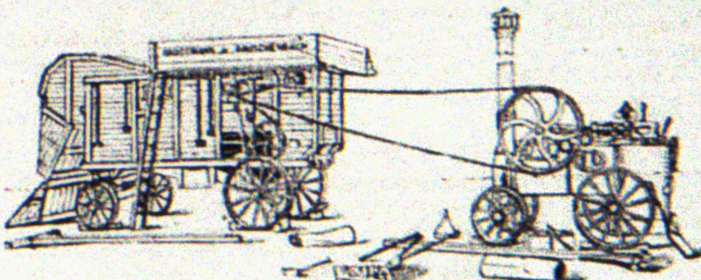
Eladó pincze.

A feherhegy alatt egy csinosan berendezett új előépülettel s belberendezéssel ellátott pincze szabadkézből eladó, bővebb felvilágosítást ad e lap kiadóhivatala.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szerényi kir. járásbírósg mint tikönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtásának, Deutsch Adolf végrehajtást szenvedők elleni 68 frt 1 kr. kákebetétele és járulékalintai végrehajtásai ügyben a szerényi kir. járásbírósg területe 166 Pilyiny 173 sz. tükreben A 1-13 sz. alatt jegyzett ingatlanoknak Deutsch Adolfot illető jutalékára az utóbbi árverést 268 forintban eszenel megállapított birtoklái árban elrendelte és hogy a fennebbit megjelölt ingatlanok az 1888. évi július hó 3-ik napján d. e. 10 órákor Pilyiny kétség házában megartandó nyilvános árverésben megállapított birtoklái árban előt le eladatul fog. Arverési szándékozók tartoznak azingyának becsértének 5% át kézpénzben, vagy az 1881. évi 60. törvényczikk 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3323. sz. kelt igazságügy miniszeri rendelet 19 §-ba kijelölt ovadékpénz árótkapirban a birtoklói kéréshez letenni a vagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságán előlőben elhelyezkedő kiállított szabadszerző elemervényt átöszolgáltatni. Kelt Bacsányban, a kir. járásbírósg mint tikvi bíróságánál 1888. évi aprilis hó 11.

Szabadalmazott szeges gözcséplőgép

3¹/₂ és 4 lóerejű

fa, szén- vagy szalmafüstölő gőzmotorok számára, 10 órai munkaképesség 4500 6000 kéve, teljesen tisztán elcséplve és osztályozva,

sokkal csekélyebb szükséglet halteró és fűtőanyagban, teljesen nagyvált és jobb munkaképesség, könnyebb szállítás mint a verőlecező gépeknél.

Árjegyzékek kívánatra.

Ezen gépeket erős szerkezetben gyártja és gyorsan, valamint előnyösen szállítja:

GROSSMANN s RAUSCHENBACH
első magyar gazdasági gépgyára
Budapest, külső városi-út 7. szám.

Kiadási árak:
 Egy évre . . . 14 ft — kr.
 Fél évre . . . 7 — —
 Negyed évre . . . 3 — 50
 Egy hónap . . . 1 — 20
 Egy más helyben 4 kr.
 Vidéken 8 kr.
 Százalék nem adatik.

Kiadóhivatal:
 Budapest, Mátyás-utca 7. sz. 1. emelet,
 hová az előfizetések és a lap
 cseréltetésére vonatkozó felkér-
 lészek küldendőek.

PESTI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztési iroda:
 Budapest, Mátyás-utca 7. sz. 1. emelet,
 hová a lap szerkesztési részét
 illető minden közlemény
 intézendő.
 Bérmentes levelek csak
 ismertetők fogadtatnak el.
 Kéziratok vissza nem adtatnak.

Hirdetések
 a kiadóhivatalban vételnek felel
 Franciaország részére pedig
 John F. Jones & Co. Paris-
 ban, 31 bis, rue du Faubourg
 Montmartre.

Pártoktól és kormánytól egyaránt független közlöny.

Hetente 10 oldal.

A ma tíz év alatt, mely a Pesti Hírlap megalapítása óta eltelt, a magyar olvasóközönség rokonszenve évről-évre fokozódó mérvben fordult a lap felé, úgy hogy ma, mikor a Pesti Hírlap immár tizedik évfordulóját éli, — kétségbevonhatatlanul a legkedveltebb és legelterjedtebb lap Magyarországon.

A hazai közönség a pártatlan híralma és rokonszenve arról tanusodik, hogy a Pesti Hírlap mindig híven megjárta azt az irányt, melyet maga elé tűzött.

Független volt eddig a független marad ezután is minden irányban, pártoktól és kormánytól egyaránt.

Ez, úgyszólván, magyar nemzeti politika, ez jelvénye a Pesti Hírlapnak. Határozottan szembeáll mindazzal, ami a politikának útjában áll, de nyíltan helyesli, ha akár a kormány, akár bármelyik országos párt úgy jár el, a mint azt a politika érdekei követelik.

Es teszi lehetősége, hogy a Pesti Hírlap munkatársai közt különböző pártállású kitűnő publicisták sorakozzanak. **E függetlenségben rejlik a lap ereje,** melyről fogva megmondhatjuk az igazat minden irányban, a kormánynak és azt támogató többségnek ép úgy, mint az ellenzéknek.

A Pesti Hírlap vezérelteként Pusztay Ferenc, ifj. Ábrányi Kornél, Horváth Gyula, Kótvics Károly, Tórs Kálmán, Schvarcz Gyula, Borostyáni Nándor és dr. Kenedi Géza írják.

Ugyanők dolgozatokkal gazdagítják a tárcarészt is, melynek rendes munkatársai azonkivül: Mikszáth Kálmán (Scarron), Agai Adolf (Caicseri Hori), Bartók Lajos, Tolnai Lajos, Jakab Elek, Kőrthy Emő, Reviczky

Gyula, Sebők Zsigmond, Szécsy Ferenc, Székely János, Székely Hugo stb.

Mikszáth Kálmán ki a „Hír” folyó-
 sójáról immár bejutott a honatyák közé, ország-
 os híre és kedveltsége kapott képviselőházi
 karcolataiban humorizálja az országgyűlési pár-
 tok és notabilitások ferdeségeit — pártoktól
 nélkül.

Az élénken szerkesztett rendes rovatok ve-
 zetői: **Antall Károly** (országgyűlés és zene),
Luby Sándor (napi hírek), **Szavári Armin**
 (kölpolitika), **Schmitt József** (segéd-
 szerkesztő) stb., mindent elkövetnek hogy az ol-
 vasó közönség igényeit a legfokozottabb mérv-
 ben kielégítsék.

A szerkesztőség élén, mint irányadó és
 igazgató lapvezér, **Légrády Károly** lapulaj-
 donos-főszerkesztő áll, kinek a tizen negyed-
 századon át szerzett tapasztalatai garanciát
 nyújtanak arra nézve, hogy a Pesti Hírlap
 a lapok versenyében kivívott elsőrangú helyet
 mindig meg is fogja tartani.

Hazai és külföldi rendes tudósítók egész
 seregén kívül, kik — költségre való tekintet
 nélkül — minden nevezetesebb eseményről bő
 táviratokban értesítik a Pesti Hírlap közönsé-
 gét, a szerkesztőség külön tudósítót küld
 a szükséghez képest mindenbizonnyal az or-
 szág határain túl is), csak hogy közönségét első
 forrásból láthassa el megbízható értesíté-
 sekkel.

**A Pesti Hírlap színházi és hí-
 rovatát elvitatlanul leggyakrabban
 valamennyi lapokból követi.**

A külföldi irodalom érdekesebb termé-
 keit — regényeket, tárcarajzokat és be-
 szé-
 lyekben — gondosan megválogatva mutatja be.

Nagy gondot fordít a Pesti Hírlap még
 a közönség köréből való panaszok s a

mindenki által szívesen olvasott szerkesztői
 közléseire is.

S bár a legújabb kiállításban naponta
 (a hétfőt kivéve) két teljes ívet — 16 ol-
 dal — **szüvágott állapotban** ad az olvasó
 kezébe, külön kedvezményül **hetenként** még
 egy **szemellékleletet** is kapnak a lap elő-
 fizetői, teljesen ingyen. Oly kedvezmény, mint
 ma egyetlen európai lap sem nyújt köz-
 önségének.

Mindezen kedvezmények dacára a Pesti
 Hírlap a legolcsóbb napilapnak méltán
 mondható, amennyiben havonként csak 20
 krral drágább az ugynevezett kis néplapoknál,
 melyeknél pedig ötszörre többet tartalmaz.

A Pesti Hírlap előfizetési ára:

Egy évre . . . 14 ft — kr.
 Fél évre . . . 7 — —
 Negyed évre . . . 3 — 50
 Egy hónap . . . 1 — 20

Előfizetés — legcélszerűbben postautal-
 ványval — a hó bármely napjától kezdve
 eszközölhető s az előfizetési pénzek a Pesti
 Hírlap kiadóhivatalába (Budapest, Má-
 tyás-utca 7. sz.) küldendők.

Összeállítások kikerülése végett azonban
 csak a Pesti Hírlap irandó cím gyanánt.

Tisztelettel

a „Pesti Hírlap”

szerkesztőség és kiadóhivatala.

Budapest, V., nádor-utca 7.

**Levelező lapon nyilvánított
 óhajra a Pesti Hírlap kiadóhivatala egy
 hétfőn legyen és bérmentve küldi a lapot
 mutatványul.**

Hetente 10 oldal magyar lap.

Hetenként szemelléklelet.

FEHER MIKLÓS

a m. kir. államvasutak gépgyára vezérigazgatója és több
 kiváló gazd. gépgyár képviselője,
 Budapest, Üllői út 25. sz. Köztelek.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyarában készült, tűzve-
 szélyt elhárító szikrafogóval ellátott és fa-, szén- vagy szal-
 matűzelésre berendezett

6, 8 és 10 lóerejű locomobilokat,
 melyeknél a nagy tűzszekrény folytán tűzelő anyagban nagy
 megtakarítás eredményeztetik; az ugyanazon gyárban készült,
 felülmúlhatlan munkaképességű

**48", 54", és 60" széles vaskeretű gőzcséplő-
 gépeket,**

két szab. s kiváló fontosságú eszköz. utasításával, és pedig:
 a) az új, ma már készült négyzetű lyukak beáró s rostélyzat alak-
 jában egymáshoz illesztett keményfa ruhaszákból alkotott tűzkereszt, mely
 által a tűzben 180-szor kevesebb szén meggy vesztesébe;
 b) a meghosszabbított rázó-asztal, mely a szalmának egy második
 körkörös szétválasztását s miként a szalma közt 3 és fél-szer kevesebb meg-
 marad vissza, mint az eddig ismert legjobb gőzcséplőgépeknél, mely ered-
 mények a m. kir. és kassai kiserületi állomások által számszerűleg hi-
 vatalosan konstataáltak. Azonkivül ajánlom

2, 2 1/2, 3, 3 1/2, és 4 lóerejű locomobiljaimat

hosszúkat tartó páncélizott cséplőgépekkel, valamint mindennemű
 járgány-cséplőgépekkel. Hollingsworth-szénagoreblőket, fűkasztókat ara-
 lógépeket és minden egyéb legjobbaknak bizonyult és szolid szerkezetű
 mezőgazdasági gépeket lezártított árak mellett. **Arjegyzők
 ingyen és bérmentve.**

FAIRBANKS-MÉRLEGEK

az egész világon a legtökéletesebbnek
 elismert mérleg-szerkezetek.

A szabadelismert Fairbanks-mérlegek számos rendszerűek,
 rendkívüli érzékenyek és teljességgel vannak ellátva.

Tartósság, pontosság és könnyű kezelésséggel fogva az összes
 világi állami és kereskedelmi elő díjat nyert legkiválóbb mérlegek.

A jutányos árakban — melyek súlyokkal számított tízes mér-
 legnek árával nem magasabbak — a hitelesítés, csomagolás és
 vasútra való feladás költségei befoglalhatók. Gazdasági szerke-
 és ezek mérlegeink, valamint marhamérlegeink a legkedveltebb
 mérleg-szerkezetek.

Gyártásunk Állami felügyelet alatt áll.

Czim: Osztrák-magyar Fairbanks-társaság mérleg- s gépgyára John Block ve-
 zérigazgató

BUDAPEST, Andrásy út 23.

Arjegyzőkkel és felvilágosítással szolgál a központi iroda. Gyár: Ujpest — K.-Megyer.

Hirdetmény.

A szécsényi takarékpénztár részvénytársaság 1888. évi márczius hó 31-én
 tartott évi rendes közgyűlésében hozott határozata értelmében folyó 1888-ik évi június
 hó 29-én délelőtt 9 órakor Szécsényben az üzlet helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tartand, melyre a részvényes tagok az alapszabályok 19-ik §-a*) értelmében ezzel
 meghívotnak.

A rendkívüli közgyűlés tárgyai:

- 1-ször. Az igazgatóság kimerítő jelentése az intézetnek 1888. évi április hó 1-ső nap-
 jától 1888-ik évi június hó 29-ik napjáig terjedő üzletéről, kezeléséről és an-
 nak tárgyalása.
- 2-ször. Az igazgatóság által, a szécsényi takarékpénztárnak a b.-gyarmati népbankkal
 leendő egyesülésére készített javaslatának tárgyalása és elfogadása — esetleg
- 3-ször. Az egyesülés tényleges fogantatására*) teljhatalommal felruházandó bizottság
 megválasztása.
- 4-szer. A felszámoló és végrehajtó bizottsági tagok díjazásának számszerű megállapítása.
- 5-ször. Az alapszabályok 23-ik §-a értelmében netán beadandó indítványok tárgyalása.

Kelt Szécsényben, 1888. évi június 10-én.

Az igazgatóság nevében:

Ruszkó Antal,

*) A közgyűlésen akár személyesen, akár részvénylécének meghatalmazásából csak az vehet részt és gy-
 korolhat szavazati jogot, kinek részvénye a közgyűlés egy hónappal megelőzőleg nevére vagy meghatalmazójának
 nevére átírva, a részvénykönyvbe bevezetve, és a mentelmi bizottságnak a közgyűlést megelőzőleg bemutatva lett